

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 22 жовтня 1969

В АМЕРИЦІ

ГОСПОДИНІ І БІРЖА ЗАРЕАГУВАЛИ на повідомлення про шкідливість штучного солодиwa сайкламейту. На біржі зменшилася ціна на акції тих корпорацій, які продукують напої або харчі з сайкламейтом, бо власники цих паїв старалися їх позбуватися. Збільшилися ціни на паї цукроварень, бо покупці за ними питали. Зареагували на вістку про шкідливість для здоров'я сайкламейту і домашні господині, які по крамницях дивилися, чи на напоях і харчах нема назви "сайкламейт", бо зараз їх відкладали набік. Та були й такі жінки, які заявляли, що вже 10 років п'ють соду з сайкламейтом, і це їм нічого не шкодить, тому далі питимуть її.

ОРЕЙТАЛЬНА КОСМІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ з 11-ма малими телескопами стверджує, що недавно відкриті молоді зорі в галактиці є ще гарячіші, як передбачалося. Астроном Вискансінського університету д-р Артур Д. Ковд заявив, що відносно "молоді" зорі в сузір'ях Орион і Скорпіон мають гарячі 45,000 ступнів фarenгейта, на 5,000 вище, як досі думали астрономи. Це свідчить про те, що ці "молоді" зорі мають більше маси і скорше "дозрівають", як давніше думали. "Молоді" зорі мають один мільйон років і мають температуру коло 10,000 ступнів фarenгейта, років і мають температуру коло 10,000 бильйонів ступнів фarenгейта.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ в Білому Домі сильно обороняв кандидата на суддю Найвищого Суду ЗСА Клемент Ф. Гейнсворта. Він сказав журналістам, що переглянув всі записи проти цієї номінації і не змінив прихильного ставлення до судді, якого хочуть зняти його політичні противники. Нїксон заявив, що не відкине прохоту про номінацію Гейнсворта навіть тоді, коли б сам Гейнсворт цього бажав. Нїксон вірить, що Сенат таки найме Гейнсворта, який дуже потрібний у Найвищому Суді ЗСА як представник консервативної правничої думки, яка кінцева для втримання рівноваги в цій найвищій судейській установі. Нїксон назвав записи проти номінації — "довбанням характеру" кандидата на суддю в Найвищому Суді.

ГУРАГАН ЛОРІ ЗАГРОЖУЄ СТЕПОВІ Луїзіана, заalarmовані всі мешканці на південному узбережжі, ширину 750 миль. Гураган Лорі посувається в північному напрямку зі швидкістю 8 миль на годину. Сила цього гурагану і його нутрі становить 100 миль на годину. В деяких місцевостях в Луїзіані припинено навчання в школах. Висота хвилі на ріці Міссісіпі має становити від 3-ох до 5-ох стіп — перебачас місцеве бюро погоди. Обережні мешканці надбережних місцевостей вже втекли в безпечніші місцевості, бо мають гіркий досвід з цюгоричними гураганами — Одрі, Гільдою, Бетсі, Карлою та Камілею.

ЗМЕНШЕННЯ ОБОРОННОГО БЮДЖЕТУ на 4.1 бильйона доларів спричинить те, що число промислових робітників, що працюють для оборонної промисловості, зменшиться на 212,000. Таке заявив контролер Пентагону Роберт С. Мут на пресовій конференції, говорячи про план Уряду поборювати інфляцію. Департамент Оборони звільнить 220,000 осіб із числа збройних сил, яке тепер становить 3.45 мильйона. З цивільних осіб, яке тепер становить 1.2 мильйона, що працюють для оборони, мають звільнити 68,000. Всіх осіб, які втратять працю у зв'язку з ощадністю на оборону, буде 500,000. Решта, до вже згаданих, прийдє з-поміж двох мильйонів робітників, які zatrudнені в оборонній промисловості.

У СВІТІ

НА ЛЕТОВИЩІ У МОСКВІ СТРАЧАЛИ в минулу середу з великою парадною чесько- словацькою делегацією. Летовище було прикрашене совєтськими, чеськими і словацькими прапорами, відано 21 гарматний стріл і була вистрелена почесна чета. Назустріч гостям виїхала ціла совєтська "трийка" — голова Верховного Совєта Микола Підгорний, голова партії Леонід Брежнєв і прем'єр Алексєй Косєгін. І всі вони розцілювалися з чеським президентом Людвіком Свободою, чеським партійним шефом-дром Густавом Гусаком та прем'єром-дром Олдріхом Черніком. Всі ті чеські провідники, які співпрацювали були з Александром Дубчеком і підтримували були його — тепер таврували "антисоціалістичні і правокрильні кола", які "деморалізували суспільність". Про совєтську інвазію до ЧССР не було згадки.

НА ФІЛІППІНАХ ПЕРЕВЕДЕНО військовий показ, як-то генерал Даглас МакАртур 25 років тому, перш ніж вийти свого війська на острові Лейт і започаткував ним визволення Філіппін з-під японської окупації.

У ЛЕНІНГРАДІ ПРОГОЛОШЕНО в газеті і через радіо тільки прізвища совєтських і комуно-китайських делегатів, які в минулий понеділок розпочали переговори, цілком яких є протидіяти дальшим прикордонним сутичкам та покращати культурні й господарські совєтсько-китайські відносини. Але про саму суть цієї конференції та її ринси не сказано ані слова.

ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ СТУДІЙ У ЛОНДОНІ оприлюднив звіт свого делегата, висланого до країни Близького Сходу, американця Роберта Е. Гантера, добро-го знавця тамтешніх відносин. Він стверджує, між іншим, що хоча Совєти стали після прогрі арабів у війні з Ізраїлем з 1947 року їх політичними протекторами й відбудували мілітарну силу арабських країн, проте не користуються симпатією серед арабів. В Єгипті й Сирії арабські старшини неохоче прийняли совєтський військовий вишкіл і нагляд совєтських "дорадників". Московські військовики й цивільні емісарі живуть відокремлено, наче у власному гетто.

У ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОМУ СОЮЗІ ОБМЕЖЕНО права чорних автохтонів користуватись телефонами. Дозволено їм телефонувати тільки "в надзвичайних випадках" і службово.

АБАСАДОРІВ 10-ОХ АРАБСЬКИХ ДЕРЖАВ ЗАПРОШЕНО у Вашингтоні до Державного Департаменту й спростовано перед ними газетні вістки, наче б американські війни служили в ізраїльських уніформах або, наче б Америка сприяла, щоб американські громадяни затягалися до ізраїльського війська. Такі вістки поширилися в арабській пресі на тій основі, що Найвищий Суд вирішив, що прийняття американським громадянином ізраїльського громадянства не позбавляє його громадянства американського. Подвійне громадянство існує в багатьох державах — наприклад в Швейцарії.

Уряд оприлюднив документ про свої мирові заходи щодо В'єтнаму

Вашингтон. — Уряд видав тристорінковий інформаційний документ, в якому порівнюється стан В'єтнамської війни і становище до неї президента Л. Б. Джансона і ті зміни, які зайшли в цій проблемі від приходу нового Уряду. У тому документі стверджується, що на 20 січня ц. р. обов'язувала стратегія "найбільшого натиску" проти ворога у В'єтнамі, що у практиці проявлялось в офенсивних діях. Попередній Уряд продовжував політику, яка шукала "військової розв'язки" В'єтнамської проблеми. В ділянці політичній попередній Уряд тільки дуже загальною формулював американські умови для замирення у т. зв. М'єнській декларації. Новий Уряд проголосив політику "в'єтнамізації" війни, себто передачу всього тягару воєнних дій південно-в'єтнамським збройним силам, без уявки на політичну ситуацію. Командування американських збройних сил у

Збільшення заплати за лікування в медичній опіці соціального забезпечення

Вашингтон. — Комісар соціального забезпечення Роберт М. Болл, заявляючи в Палаті Комісії Способів і Засобів, заявив, що платити за лікування в медичній опіці будуть збільшені з чотирьох до понад п'яти доларів. Це вже буде друге збільшення влат на годину для лікарів, бо перша ставка в липні 1966-го року становила 3 дол. 1-го квітня 1968 року цю влату збільшено до 4-ох дол. Виявляється, що не вистає на те, щоб можна було платити винагороду лікарям, які домагаються завищених гонорарів за свою працю. Лікарі були проти лікування в соціальній опіці, але їхній спротив зміг тільки відкладати ухвалення закону про медичну опіку над пенсіонерами соціального забезпечення, який об'ємує від липня 1966-го року.

Мистецькі імпреси в Нью-Йорку під час Конгресу американських українців

Нью-Йорк. — В неділю 26-го жовтня ц. р., себто у третій день 10-го Конгресу Американських Українців відбулись деякі мистецькі імпреси, що з них можуть скористати й члени Конгресу, який тоді, мабуть, вже закінчиться. О год. 1 понол. у ЛТ ературно-мистецькому Клубі при 2-й Евеноу буде відкрита посмертна виставка видатного українського ма-

Синод католицьких єпископів у Римі за колегіальну систему правління

Рим. — 9 "ділових груп", себто насправді Комісії Синоду католицьких єпископів, погодилися щодо загальних засад, які запропонують 146-членному пленуму Синоду. Ці засади стверджують колегіальність уведення колегіальної системи правління у Католицькій Церкві, при збереженні зверхності Папи. Синод поручає, щоб він збирався щороку та найменше раз на два роки, обов'язково, а не в залежності від волі Папи. Денний порядок Синоду має бути відкритий також для єпископів, а не залежний від волі Папи чи пап Курії. В усіх важливих справах, які стосуються всієї Церкви і мають загальне значення Папа і Синод повинні заздалегідь погоджуватись і не проголошувати своїх поглядів самостійно — ця вимога є критичним натиском на проголошення Папи в справі контролю над народом, яке спричинило фермент і протести однаково серед світських мирян, як і католицьких духовників. Виявилось, що найбільш ліберальні погляди висловлювали французькі, бельгійські і німецькі кардинали. — найбільш консервативні італійські і еспанські. Пала знову був особисто прийнятий на цілій сесії Синоду, 5-й з черги, і сидів поруч головної на Синоді кардинала Анджелю Россі з Бразилії. Перебачають, що в суботу 23 жовтня ц. р. Синод буде закритий.

Соціаліст Віллі Брандт — новим канцлером Західної Німеччини

Бонн. — У вівторок 21-го жовтня ц. р. "бундестаг", себто нижня палата парламенту Німечкої Федеративної Республіки (Західної Німеччини) обрала 251 голосом проти 235 — голову Соціал-демократичної партії Віллі Брандта на нового канцлера. На ту більшість склалися голоси 224-ох соціал-демократів і решта голосів вільних демократів. Парламентарні вибори з 28 вересня цього року не дали абсолютної більшості ні одній із двох керівних німецьких партій — Християнсько-демократичній ані Соціал-демократичній. Соціал-демократи були перед виборами в коаліції з Християнськими демократами, що їх лідер Курт Георг Кізінгер був канцлером, а Віллі Брандт віце-канцлером і міністром закордонних справ. Після виборів соціал-демократи відмовилися від продовження цієї коаліції і ввійшли в блок з малою Вільно-демократичною партією. Лідер вільних демократів Вальтер Шеель буде новим міністром закордонних справ. Віллі Брандт дістав уже офіційне затвердження від президента Густава Гайнсмана, також соціаліста, і склав у парламенті присягу. Запрошення нового уряду було призначене на наступний день, середу 22 жовтня. У короткій промові новий західно-німецький канцлер заявив, що він кластиме головний натиск на внутрішні реформи та що в ділянці закордонних справ сподівається покращання взаємин з Польщею, з якою — за його заявою — Німецька Федеративна Республіка рада би навізати дипломатичні взаємини. Новому канцлерові склав гратуляційну телеграму Курт Георг Кізінгер і передав йому урядування в канцлерському палаці. Гратуляційну депешу прислав також президент Річард Нїксон. В закордонній політиці Західної Німеччини не передбачається великих змін, за винятком хіба спроб покращати взаємини із Східною Німеччиною та іншими сателітськими країнами.

Делегація Конгресу ЗСА відвідає СССР

Вашингтон. — Представники американського Конгресу, конгресмени й сенатори, вже цієї п'ятниці відлетять до Москви, куди запросяв їх совєтський уряд. Сподівається, що це буде запланована регулярна зміна законодавців ЗСА і СССР. Делегація складатиметься з 20 членів Конгресу, конгресменів і сенаторів, її очолюватиме сенатор демократ з

Жінки відзначили 75-річчя УНС окремим днем на Союзівці

Союзівка. — Минулої неділі, 19-го жовтня, на цій оселі відбувся Жіночий День Українського Народного Союзу, що його зорганізував і влаштував Жіночий Комітет УНС із заступницею головного передсідкиня пані Марією Душник на чолі та кількома жінками відзначили 75-річчя цієї установи. Крім пані Душник, у святкуваннях взяли ще участь головний касир Петро Пуцило та головні радні Марія Демидчук, Анна Чопик і Анна Дубас, як також ряд секретарок і секретарів Відділів УНС і багато гостей. Пані Душник відкрила програму Дня згадкою, що жінки становлять 40 відсотків членства УНСозу й після прочитання привітальну телеграму від Дороти Ендрю Елстон, скарбника З'єднаних Стейтів Америки. Привітальну телеграму прислала також Бетті Мартін від жіночого відділу Інституту Життєвого забезпечення. У програмі письменниця Уляна Люболич прочитала уривки з її книжки "Розкажу вам про Казахстан" із особистих переживань на совєтському засланні. Галина Смідак, колишня редакторка англійського "Українського Тижденька", говорила про пліччя зв'язки українського жіноцтва в Америці, співачка і акордеоністка Ірина Віскуп виступила під час обіду і опісля в програмі, а Маруся Попович давала висвітлення під час висвітлювання фільму п. Антона Шумейка з відвідин в Україні. Під час Дня Жіночий Комітет УНС влаштував найбільш за-служених для УНСозу жінок, між ними колишню доволіно заступницю головного передсідкиня та видатну громадську діячку пані Марію Малевич з Пінтебургу, наймолодшу секретарку 32-го Відділу УНС з Філадельфії студентку Аню Хомин, секретарку 187-го Відділу УНС Антосію Чулун та секретарку 440-го Відділу УНС з Торонто пані Софію Кучу. Першу нагороду за здобуття найбільше нових членів УНС в цьому році здобула пані Стефанія Букована, секретарка 340-го Відділу УНС з Ньюарку, яка зорганізувала 32 нові члени. Другу нагороду здобула парижанка на совєтському засланні, Галина Смідак, Стела Раєн з Джерзі Сіті.

Івана Ващука обрано вдруге до езекутиви Мишигенського Братського Конгресу

Дітройт. — В дні 13-го жовтня ц. р. відбулася тут, у Віттер Готелі, Конвенція Братського Конгресу, центральної братської установи в стейті Мишиген. Ця установа нараховує 49 членів-братських Союзів, серед них також і Український Народний Союз. Репрезентували Український Народний Союз два делегати: головний контролер Іван Ващук і колишній головний радний Володимир Дідик. В Конвенції взяло участь понад 100 делегатів. І. Ващук був головою Комісії членства і ресстрації. Крім звичайного порядку у програму Конвенції ввійшли доповіді з ділянки життєвого забезпечення, в яких делегати вказували на великі досягнення американських забезпечених установах.

Чикагівська Округа УНС змагатиме до осягнення передового місця

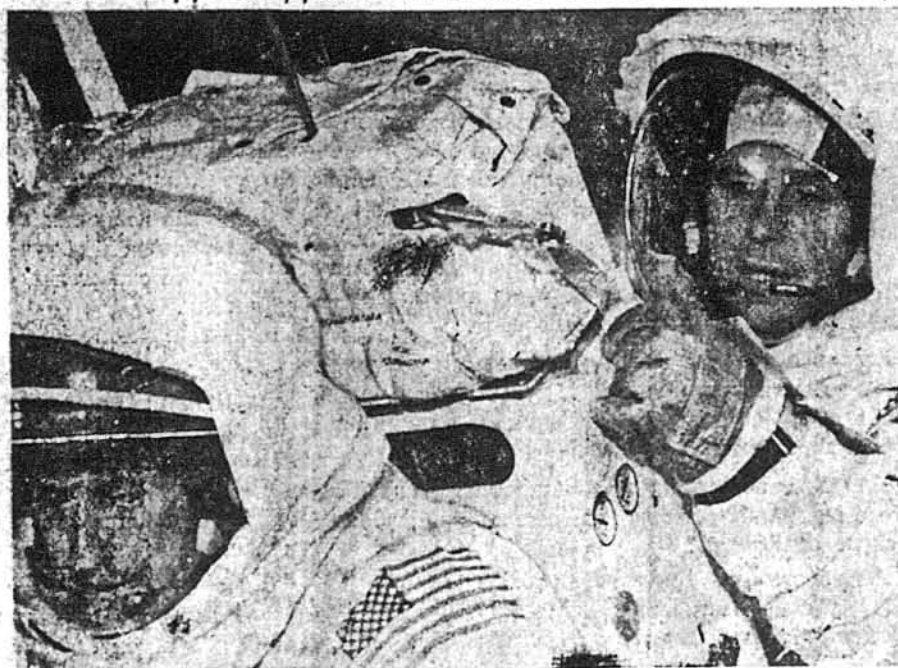
Шикаго. — Минулої п'ятниці 17-го жовтня в домашній "Леві", 399-го Відділу УНСозу, відбулися організаційні збори великої чикагівської округи, яка раніше, до агій ряд років, займала перше місце поміж всіма союзовими округами щодо своєї активності на громадському та союзовому полі, а зокрема, як організатор великої кількості нових членів. Кожного року округа зростала на пів тисячі або й більше членів й була прикладом інших округ. В останніх роках активність цієї округи зменшилася і тому головною темою доповідей та дискусій на цих зборах була давня слава округи та як її завернути. Збори відкрили вітанням гостей і урядовців 18 Відділів округи, голова округи Микола Олек. Він згадав про актуальні проблеми округи, а зокрема, що справу збільшення членів та належну підготовку до ювілейної опери УНСозу, "Анна Ярославна", якої вистава відбудеться в Шикаго в дні 29-го листопада ц. р. Основну доповідь про вагу цього ювілейного року активність цієї округи змагатиме до

УВАН у ЗСА видала Франкового "Мойсея" за редакцією проф. Ю. Шевельова

Нью-Йорк. — У видавничстві Української і Львівської Академії Наук у ЗСА появилася окремих розцінених виданням поема Івана Франка "Мойсей". Видано поему за редакцією і із статтями проф. Юрія Шевельова — п.н. "Що ми знаємо про поему" та "Пома між можливими: Другий Заповіт" української літератури". Крім статтей і повного, перевіреного тексту поеми "Мойсей" видання включило ще варіанти тексту, відкриті Іваном Франком, вірш "Паренетікон, VI", передмови І. Франка до другого видання "Мойсея" (Львів, 1913) та до російського перекладу поеми, що був виданий П. Дятловим 1917 року у Відні, як також уривок передмови до польського перекладу "Мойсея", виданого В. Кобирином 1913 року у Львові. Для порівняння надрукована також поема Коринна Устияновичка "Мойсей", що була друкована 1891 року у львівській "Зорі". Теперішнє видання УВАН у ЗСА, надруковане з оригінальними ініціалами і заставками Олени Кульницької і з присвятою її пам'яті, здійснено з грошовою підтримкою колишніх учених середніх дівочих шкіл міста Перемішля та інших жертводаців. Появилася книжка на доброму папері у твердій полотняній обгорці в мистецькому оформленні Якова Гніздовського та за технічною редакцією Івана Замші. Друковано книжку в друкарні "Свобода".

Астронавти Аполло 12 досліджуватимуть кратер на Місяці

Вашингтон. — Представник Аеронавтичної і Космічної Адміністрації повідомляє, що астронавти Аполло 12 планують увійти до кратеру на Місяці, якого не видно з Землі. Цей кратер знаходиться недалеко так званої Снігової баби. Астронавти хочуть привезти частину того космічного корабля Сорвєра, який упав на Місяці два і пів року тому. На Землі досліджуватимуть, які зміни зайшли в частинах Сорвєра, що лежали на Місяці такий довгий час. Представник НАСА подає таку програму астронавтів Аполло 12. Вони відіждуть від місячної модулі до віддалі півтори милі, 25 разів дальше від того, як відходили від модулі астронавти Аполло 11. 2. Астронавти Аполло 12 перебуватимуть на Місяці 31 годину і 30 минут, 10 разів довше від астронавтів Аполло 11. 3. Вони перебуватимуть вперше надавати кольорові телевізійні передачі на Землю. Та спеціаліст в цих справах емеритований капітан флоту Честер Лі сумнівається, чи вдасться перемогти технічної

Астронавти Аполло 12 роблять пробу, як вони ходитимуть по Місяцеві, куди вони прибудуть 19-го листопада. Тут вони одягнуться. Астронавт Алєн Бін при'їздує потрібні апарати командантові Аполло 12 Чарльзові Конрадів. Ці випрани відбуваються в Кейпі Кеннеді на Флориді.

труднощі і передавати кольорову телевізію. Астронавти Аполло 12 мають бути на Місяці о год. 1.53 по півночі 19-го листопада, всередині. Вже о год. 6-й вранці мас початися мандрівка астронавтів по Місяцеві. Друга мандрівка запланована на південь того ж дня. По півночі 20-го листопада два астронавти, що будуть на Місяці, Чарльз Конрад і Алєн Бін старатимуться об'єднатися з астронавтом Річардом Ф. Гордоном, який кружляв довкола Місяця під час їхнього побуту на Місяцеві.

СВОБОДА
SVOBODA
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мають відповідати ставищенню редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07308

Відповідальна роз'язка

Відома, що кожна опозиція може бути відповідальною і безвідповідальною. Відповідальною є та опозиція, яка здає собі справу з наслідками своїх опозиційних тверджень і пропозицій, — безвідповідальною має на цілі тільки пакості протиінституцій. Галаслива критика на адресу президента Ніксона у зв'язку з війною у В'єтнамі поставила рубіж питання: чого, властиво, хочуть опозиціонери?

Поважний синдикальний коментатор Роско Друмонд слушно звертає увагу на те, що виборча платформа Демократичної партії рекомендувала „ступіне стягування“ американських військ з В'єтнаму, — Ніксон запевняє, що стягнення 60.000 військ і стягне його більше. Демократична платформа відкидала „одностороннє стягування“ американських військ, як також відкидала капітуляцію. Отож такі вимоги недавнього „В'єтнамського мораторію“, як „дегайне, повне й беззаперечне“ відкликання американських військ — це капітуляційне, цілком безвідповідальне становище. Безвідповідальною є зголошення ньюйоркським сенатором Чарльзом Гудделлом резолюції, яка вимагала відкликати всі війська ЗСА з В'єтнаму не пізніше 31 грудня 1970 року, бо навіщо радити таку резолюцію ворогові: „піджди до кінця наступного року — ми й так покинемо Південний В'єтнам“.

Зате є серед демократичних опозиціонерів президента Ніксона й відповідальні критики. Таким державним мужем є кол. віце-президент, противник Ніксона у президентських виборах Гюберт Гомфрі, який заявив, що він „не буде застромлювати носа в спину президенту Ніксона“, — відповідальним критиком є голова демократичної більшості в Сенаті Майк Менсфілд, який закликає підтримати Президента в його мирних заходах, ба навіть відомий із своєї критичної поведінки „голуб“ сен. Дж. В. Фулбрайт заявив, що „вірять у заяву Президента, що він змагає до миру“. Сен. Менсфілд радить знайти власне „відповідальну“ роз'язку В'єтнамської проблеми. Таку роз'язку можна знайти тільки в нарадах керівних військових і цивільних мужів. Праві екстремісти, які дораджують скинути атомову бомбу на Ганой, та ліві екстремісти, які дораджують капітулювати перед ворогом — не мають почуття відповідальності. Треба мати довіру до президента Ніксона і його великого почуття відповідальності перед історією за добро країни і народу, за справу волі у світі.

Перестарілий „пророк“

У 6-му томі писань „вождя світової революції“ В. Леніна є рішення, за яке продовжують далі триматися, немов за рятівне коло, сучасні російські колонізатори-шовіністи у Кремлі. Ленін 50 років тому писав: „Питання стоїть лише так: або буржуазна, або соціалістична ідеологія. Середина тут немає, бо жадної „третьої“ ідеології людство ще виробило... Якщо придивитись до життя ЗСА чи іншої класичної капіталістичної країни, то легко побачити, як давно застаріло це твердження Леніна. Делали більше в демократичних державах уряди, від місцевих до федерального, признають кошти на покращання життя народу, на розвиток шкільництва, на розбудову міст і т. д. Цей же процес відбувається й серед азіатських великих і менших підприємств: підприємства стають девиною мірою співвідносно мільйонів працюючих робітників, які користуються відсотками з прибутків так само, як і фірма і взагалі держава.

Однак, провід ЦК КПРС, не маючи за що триматися, щоб оправдати й далі існування колоніальною — імперського СРСР, вважає, що та думка Леніна і нині є актуальною. Насправді ж капіталізм, удосконалюючи державу, штовхав шляхом далеким і важливим реформ, вигідних для всього народу, а не тільки для якоїсь групи, чи, як комунисти твердять, класу.

Ще в 1918 р. Ленін написав був статтю під заг. „До американських робітників“, в якій твердив, що „американські робітники не підуть за буржуазією, вони будуть з нами“. Тим часом, хоч і як мало американська преса чи політичні письменники інформують робітництво про важкий стан трудящих в СРСР, про національні та релігійні переслідування „в країні Леніна“ — все таки американські робітники відкидають „комунистично-соціалістичний шлях“, що веде до диктатури однієї партії, нужди, безправ'я та переслідувань людини і народів.

„Вчення“ Леніна настільки вже перестаріло, що в ньому не вірять і самі комунисти, використовуючи його лише як фіговий листочок для прикриття великого злочину ХХ віку — комунізму.

Іж. Валентин Сміянці
СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ
СНОГАД
ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА, РОКИ 1923-1929
(3)

Стаж в нашій Армії та якісь там військові заслуги — Залізний Хрест. А більше я ніде не був записаний — ні у партії, ні в організації. А вже були такі, що кудись повскакували. Ото такі думки іноді приходили...

Діставав я на тій кухні свою першу платню. Щось це мало. Нова турбота: що за ті гроші набити в першу чергу? Необхідно, і то дуже, доповнити (скорше зачати) гардеробу. Коли білуза („пінджак“) якимсь примался, сорочку і білизну прав з вечора, щоб до ранку висохла, так штани (оті штани — і чого вони так дерлися страшно швидко?) підкачали, дуже веткі. Правда, я вже не нашивав, як в Калішу, латав різні кольорами, підбирав барву. Але матерія була тада тендітна, що під голкою розповзалася.

Так отож зачав мріяти про нові штани. Ще знаючи, що одержу платню, уже розпитувався, приглядався, обмірковував. Навіть уявляв, як то мені буде файно в нових штанах. А потім куплю черевки, пошм, ще потім і колінь... буду як і всі.

НЕВІДНЯТНЕ СВИДОЦТВО РОДУ І НАЦІЇ

У цивілізованих суспільствах кожна людина має призначення, що його вона здебільшого від своїх предків успадковує. І призначення — це те, що найдовше в історії зберігається, часто зберігається навіть тоді, коли мова, з якої вони походять, змінюється до невпізнаності або й зовсім вимирає. У всіх європейських народів, в тому числі і в українців є багато призначень, що їхні знаменні навіть їх носії не розуміють. І саме такі призначення є свідомством чи пам'яттю, у якому записана давність даного роду. Я маю на увазі не такі призначення, як от німецькі чи грецькі в українській мові, що є наслідком недавніх колонізацій чи переселенців на Україну, а ті членів призначення, які збереглися від тих часів, коли наші предки говорили мовою нашого субстрату, з якого в кінцевому вимірі, через різні зміни на протязі тисячоліть витворилася українська мова.

Це такі призначення, як от призначення Гетьмана Івана Мазепи, що його, до того відкриття адигейського субстрату, ніхто не розумів або розумів хибно. Це призначення означає „молодик“ (місяць), а дано це ім'я дитини, мабуть, тому, що вона народилася тоді, як на небі був місяць — молодик. Призначення „Летюра“ означає „гостроносий“. Прізвище слав'янського укр. к р а іського опіка та його небажа, колишнього редактора „Свободи“ Луки Мишуті означає „несолодкий“. Якощо у нас і в німців чи в англійців є призначення „Леман“ — „Leman“, то воно сирізь як прозвіска людини, а не того „ліману“, що десь на низу Дніпра, означало „коханець“ (в англійській мові це значення ще й досі збереглося). Призначення шотландського аристократичного роду і наше українське „Вогун“ тож самого субстратного походження. Такі призначення зберігалися на протязі віків, тому, що ними дорожили як свідомством того, що їхні носії — „отецькі сини“, „патріархи“, а не якісь там безбаченки, чи, як кажуть москалі, „ивани, не поміняє родства“.

Коли взяти життя збірної одиниці, етносу, нації, то й тоді це має значення, бо воно свідчить про давність зформованого народу, близьку давність, аніж навіть вік його „розумилої“ мови. І хоч ці призначення в своїх етимологіях незрозумілі, але вони так, як і розуміли, фонетично й граматично входять в систему даної мови (однаково відмінюються тощо), ба й засвідчують свою формою приналежність їх носіїв до певної нації.

Наприклад, призначення „єнко“ — це виразна ознака приналежності до українського народу. Те саме можна сказати про призначення на „дук“, „ак“ і деякі інші форми. В тих українських призначеннях, де морфологічна форма не така виразна, рідко „українськість“ підкреслює фонетика (напр., призначення на „ієський“ чи на „іє“, „іє“). І всі національно-свідомі народи добувають про збереження національного характеру своїх призначень, а як це імперіалістичні народи, то ще й накладають свої призначення форми по невольним народам, як це зробили росіяни в своїх азійських та кавказьких колоніях. І навпаки: той, хто зривається свого національного призначення чи його форми, стає відступником свого народу, перевертнем. Це чинили в умовах давньої Польщі українські лавські роди, по з мінювали свої призначення в душі польської мови, так чинило українське дворянство та міщанство в Росії, русифікуючись. На це свого часу нарікав Т. Шевченко, пишучи в своєму зверненні до „панів субкрібітентів“:

„Та ось мені лихо на безголов'я! Стьє же й такі панічки, що соромляться своєю благородною фамілією (Кирпа — Г у чокієнско-во) і надрукувати в муніципальній книжці“.

Це тривало аж до епохальних на Україні подій 1917 і пізніших років, коли такі люди намагалися русифікувати свої призначення як-що, може, не в морфологічній формі (оте „Гуайчосієнско-во“), то хоч фонетично. Я знав одного інженера вже в 20-их роках, який в своє українське призначення „єнко“ вимовляв по-російськи: „Дюмченко“. А український з Північного Кавказу „Вуденний“ став більше-менше маршалом „Вудювним“ (по-російськи це призначення було б „Вудінний“). А це почало коїтися в цьому розумінні на Україні після другої світової війни! В атмосфері посиленої русифікації усієї пристосуванці, боїчись звинувачення в українському буржуазному націоналізмі, писали свої призначення „Немченко“, „Гієленко“ (член Академії Наук), „Резніченко“. Талановитий співак, виходець з українського села Гнойовий, соромлячись цього, справді, не дужі пренебного призначення, замість того, щоб змінити його на „милославське“ українське, став називатися „Агнесов“. Український мовознавець Білодід у своїх російських публікаціях підписується „Белодід“. С тепер на Україні композитор „Філіпенко“. Відома галицька призначення „Дузина“ там тепер пишуть як „Думін“. До Америки приїхав астронавт українського походження (з села!) як росіянин „Верегов“.

Уже з цих прикладів видно (а їх можна б навести багато більше), що нашого граматики й правопису оформлення призначень перестали вже бути тільки особистою справою окремих одиниць, як носіїв цих призначень, а перетворились уже на проблему національної ваги, на ознаку збереження чи затрети нації як такої. Правда, якщо мати на увазі сучасну „радянську“ дієвість, то нещодавно виявилось, що не всі такі, як вище зазначено, були явними пристосуванцями русифікаторської практики.

У цьому, 1969 році в Києві вийшла книжка Ю. Редьки „Довідник українських призначень“, за редакцією відомого мовознавця І. Варченка, який умістив у цій книжці ще й ціну своєї статті „До основ наукового вивчення сучасних українських призначень“. А укладач цієї книжки Ю. Редько проаналізував усі типи українських призначень і уклад слав'янської, а охопив близько чотирьох тисяч їх. І от із цих переробок, статтей ми довідуємося, що часто — густо такі призначення, як „Філіпенко“ — це продукція малописьменних писарів чи секретарів тих установ, які видають паспортів, оформлюють акти громадянського стану тощо. Подеколи такі писемки навіть щиро думають, що коли вони пишуть „і“ з крапкою, то це вони пишуть по-українськи.

Отож Ю. Редько, щоб заартистити цьому лихові, і уклад цей посібник, звертаючись у передмові до „працівників відділів запису актів громадянського стану та паспортних столів, до працівників редакцій і вчителів, як також і до тих працівників навчальних закладів, які видають атестати, дипломи та інші документи про освіту“ (стор. 31). А що до книжки видавчо-во „Радянська Школа“, то він і має стати гроши чи не офіційним підручником. Правда, атмосфера там така, що „передбачили“ люди не дізнаються навіть офіційний вказівник, якщо вони мають на меті забезпечення справжнього національного розвитку нашого народу. Адже Київське радіо навіть у звичайні подас призначення композитора як „Філіпенко“. Але цінності й корисності цього посібника не можна не визнати. Авторі ж цих статей з'ясували правила граматичної побудови українських призначень, їх відмінювання („Михайлів“ — „Михайло“, „Михайлову“ і т. д.), правопис, наголосовування. У словнику в них цінне те, що вони повиправляли неправильні написання призначень відомих тамтешніх діячів, наприклад, „Подгорний“ на „Підгорний“, „П о л торацький“ — на „Плиторакський“, „Кравчик“ — на „Кривавич“ тощо.

Правда з деякими їхніми порадами не можна погодитися. Напр., на пораду І. Варченка (про це сказано в примітці на стор. 56) Редько визнає, що „Дузина“ там тепер пишуть як „Думін“. До Америки приїхав астронавт українського походження (з села!) як росіянин „Верегов“.

Уже з цих прикладів видно (а їх можна б навести багато більше), що нашого граматики й правопису оформлення призначень перестали вже бути тільки особистою справою окремих одиниць, як носіїв цих призначень, а перетворились уже на проблему національної ваги, на ознаку збереження чи затрети нації як такої. Правда, якщо мати на увазі сучасну „радянську“ дієвість, то нещодавно виявилось, що не всі такі, як вище зазначено, були явними пристосуванцями русифікаторської практики.

У цьому, 1969 році в Києві вийшла книжка Ю. Редьки „Довідник українських призначень“, за редакцією відомого мовознавця І. Варченка, який умістив у цій книжці ще й ціну своєї статті „До основ наукового вивчення сучасних українських призначень“.

А укладач цієї книжки Ю. Редько проаналізував усі типи українських призначень і уклад слав'янської, а охопив близько чотирьох тисяч їх. І от із цих переробок, статтей ми довідуємося, що часто — густо такі призначення, як „Філіпенко“ — це продукція малописьменних писарів чи секретарів тих установ, які видають паспортів, оформлюють акти громадянського стану тощо. Подеколи такі писемки навіть щиро думають, що коли вони пишуть „і“ з крапкою, то це вони пишуть по-українськи.

Отож Ю. Редько, щоб заартистити цьому лихові, і уклад цей посібник, звертаючись у передмові до „працівників відділів запису актів громадянського стану та паспортних столів, до працівників редакцій і вчителів, як також і до тих працівників навчальних закладів, які видають атестати, дипломи та інші документи про освіту“ (стор. 31). А що до книжки видавчо-во „Радянська Школа“, то він і має стати гроши чи не офіційним підручником. Правда, атмосфера там така, що „передбачили“ люди не дізнаються навіть офіційний вказівник, якщо вони мають на меті забезпечення справжнього національного розвитку нашого народу. Адже Київське радіо навіть у звичайні подас призначення композитора як „Філіпенко“. Але цінності й корисності цього посібника не можна не визнати. Авторі ж цих статей з'ясували правила граматичної побудови українських призначень, їх відмінювання („Михайлів“ — „Михайло“, „Михайлову“ і т. д.), правопис, наголосовування. У словнику в них цінне те, що вони повиправляли неправильні написання призначень відомих тамтешніх діячів, наприклад, „Подгорний“ на „Підгорний“, „П о л торацький“ — на „Плиторакський“, „Кравчик“ — на „Кривавич“ тощо.

ПІСЛЯ СИНУДУ

Вістка про ухвалення Синоду Єпископату Української Католицької Церкви вразді, аби аж поспішав українською єпископальною. Чотирьох змагання за патріархальний устрій УКЦеркви закінчилися перемогою. Українські єпископи виявили єдиність і своїм рішенням створили нову велику, історичну дату в житті нашої Церкви, українців поза межами рідної землі, а може й в житті цілого українського народу.

За згодою Папи Павла VI УКЦерква схвалила для себе новий статут, який доосновно міняє її відношення до Ватикану. Відтепер на чолі УКЦі стоять ті Верховні Архидієцеси (а коли Папа прихилився до прохання Синоду, то Патріарх) з такою владою, яка ще вчора належала Східній Конгрегації. Основний сенс римських ухвал полягає в тому, що УКЦі усамостійнилась і перебрала владу над собою до своїх рук. Відтепер вона сама рішеннями про своїх єпископів та про їх вибір і сама визначає напрямки своєї церковної політики на внутрішньому і зовнішньому відтинках. Патріарх і його Синод будуть найвищими адміністраторами, церковними політиками і репрезентантами УКЦі. Папа буде, самоозрозуміло, і далі й найвищим зверхником та учителем Христової науки.

Правда, новий статут УКЦі ще не проголошений і його деталі невідомі, проте не може бути сумніву, що головні його постанови йдуть по такій магістралі, як тут й зрештешню. Суть бо патріархального устрою полягає насамперед в автономії діючої Церкви, у повному її самоврядуванні і в націоналізації її духа, політики і адміністрації. Коли б віднайти ці головні риси від патріархату, то він перестав би ним бути.

Ухвали Римського Синоду УКЦі, як уже сказано, це частина історії нашого народу. Вони міняють Берестейську унію 370-літньої давності і підносять нашу Церкву на вищий шабель розвитку і престижу.

Нові проблеми — нові труднощі

Кажуть, що державу легше здобути, як її втримати. Цю думку з повним правом можна приложити також до УКЦі. На здобуття патріархату треба було 4 роки, а на його розбудову і втримання треба буде тривалих зусиль багатьох десятиків років, а може й цілих поколінь. Поки ми перебуваємо на чужині — це завдання особливого складу і внімково трудне. Патріархат — це суверенна влада частини українського народу над одною — дуже важливою — ділянкою його духовного життя. Це, як хочете, український уряд, зредукований до одного міністерства віровизнання і освіти. І так до нього треба віднести і під таким кутом планувати його розбудову. Це повинна бути проба наших державних здібностей на поменшеному відтинку.

Кухарі доручили мені видавати ті „вурштики“ персоналові. Підходять панночки, що розносять їжу в ресторани, а я наділяю (скільки хто схоче) тими ковбасками. Ніхто нічого. Жартуємо — який то добрий ресторан, що все гості з'їли, а ми голодні.

Аж біля вікна панночка О. П. питається, що на вечерю. А я їй ті вурштики подаю. Вона ж закопила губи і сказала щось, ніби як собака їжа, про ті вурштики.

Обурило мене те. Та й тяжко б стерпіти хто з тих, що роки голодували у польських таборах. Я відповім таки поганим дотепом, який можна було розуміти і так і сая. О. П. захихикала, вурштики взяла і побігла собі. За О. П. в черзі стояла інша панночка і за той дотеп на мене так подивилася, сказавши тільки „гай, гай“, що усмішка з мого обличчя зникла. Я і сам відчув, що годиться для О. П., не годиться для кожного. Та було вже пізно.

Чи та друга панночка (мабуть, так) щось сказала О. П., чи може й сама вона стягнута (наряд чи), що П. хихикання не було на місці, тільки чути заливається гіркими слюзками. Чувства, мовляв, дуже дідкута моєю насаряною мовою.

Полетіло те як по дотрах. Уже всі знають, що С. образив О. П.

Спершу прийшов той кооператор з Волині, директор цього підприємства, і мені порядно вичитав. Мовчу я — знаю, що винен.

обидві Церкви — католицькі і того самого обряду. Ще важливіше, що й вірні того самого етнічно — територіального походження. Все це може дати добрий старт до співпраці, але було б помилково, коли б УКЦі не пошанувала виробленого десятиліттями почуття самостійності тієї Церкви і хотіла б перебрати над нею зверхництво без якоїсь автономії в ділянці, окажимо, мови, якихось, може, відрубних традицій дощо. Співпраця може вдатися тільки на базі толеранції, або, найліпше, „автономізму“. Рішальною повинна бути воля самих вірних і їх Владик. Співпраця цих двох Церков — це справа історичної ваги. Злучивши їх сили разом, ми і вони відрізували б значущим чинником у Вселенській Церкві і тим більше в ЗСА. Не говоримо вже про те, що вони, об'єднавшись, могли б кудись сильніше променювати на Україну, що, до речі, є, а власне повинно бути, їх головним завданням.

Хотілося б ще звернути увагу на шкільництво і виховання молоді. Це „капітальне завдання“, яке, на нашу думку, його може успішно розв'язати тільки Уряд Патріарха. До шкільної освіти треба підійти систематично і „широким планом, маючи на думці всіх українців, а не планувати розбудову з „позиції одного міста, однієї сільської громади, однієї держави, а може й одного віровизнання. Департамент шкільництва при Уряді Патріарха має стати одним з найважливіших, з національного погляду, установ на чужині. Там кувалась би наша педагогічна думка і там планувалась би мережа наших парафіяльних шкіл. Така мережа, яка не залишила б ні одної більшої української громади.

Про гроші говорили представники мирян на Синоді. Їх речник, проф. Василь Маркус, запропонував зібрати 10 мільйонів доларів основного капіталу. Це, очевидно, величезна сума, але не завелика, якщо визначити її мірою здоров'я, відродженості, амбітної суспільності, якою показались українці за кордоном в часі їх імпульсивних зусиль за створення Патріархату внаслідок останніх чотирьох років.

Кієв. — Випущений цього року в Києві „Англо-Український Фразеологічний словник“ виявився „засекреченим“ виданням. „Радянська Україна“ з 11 жовтня опублікувала листа-запит одного з читачів, який прохав „описати той словник та де його можна придбати?“ На те редакція „Радянської України“ відповіла: „Англо-український фразеологічний словник вийшов з друку у видавництві „Радянська Школа“ внішнього року. В ньому перекладено на українську мову 30 тисяч англійських фразеологічних виразів. Упорядкував видання К. Т. Баранцев. Заступник ди-

„Англо-українського словника“ не можна купити в магазинах в Україні

Потім уже налетів на мене заступник директора, полковник Ф., і вже з лайкою, і на закінчення, мовляв, за такі дотепи і по пиді б'ють. Як сказав він мені отаке, так чи винен чи не винен, а чувся я як ошпарений. Зірвався та до полковника:

— Спробуйте, пане полковнику! — та до нього ближче підходжу.

Утік той захисник чести. Не схотів спробувати, як ляпав поличку на мій вигодуваний пиді. А як нахвалювався!

Що говорив п. Ф. з директором — не знаю. Мабуть, і далі робив із себе героя. Тільки директор прийшов на кухню, сказав мені доробити, що належить на сьогодні, і вже більше на працю не виходити. А завтра зголоситися до Громкому в урядові години.

Дорога від того Козячого майдану до Погожельця все іде підгору. З одного боку стіна відділяла якийсь парк, а з другого — була то вже рання осінь. Ходив я тою дорогою завжди помалу. Все розглядався. Гарно там. З горбка і вогні Праги видно. А найбільше затримувала музика. Чехи ж на весь світ знамі музики. І не було вечора, щоб з якогось вікна не чути було або скрипки (а я ж так люблю скрипкові інструменти) або піаніно, а то й цілий, мабуть, домашній концерт. Відпочивав я тою дорогою після праці.

(Далі буде)

В отой вечір, коли дістав гроші, знайшов мене поручник Г. з Окремої Кінної Дивізії. Він ходив в уніформі і в кубанці-шпаці. (Пригадують, мабуть, прахари того поручника). Оповіді мені, що от пан генерал І. О. Н. мусить негайно кудись виїхати в нашій справі. Гроші, мовляв, є, та десь затрималися і не прийшли в свій час. А пан генерал мусить зараз же виїхати. Так він ото збирає позички на подорож. А як гроші від когось там придуть, може навіть завтра, натякав поручник, він зараз же поверне.

Згадав я про свої штани, та тільки як поручник щез. А все ж тішив себе сам. Ну, так за пару днів, а нові штани будуть. Та якби чекав на ті гроші, прийшлося б вік ходити без штанів.

І як я міг повірити у якісь дипломатичні зобов'язання того генерала? А може він і не знав про „здібності“ свого ад'ютанта?

А на штани так і не заробив тоді.

Як я згадавав, мене викинули з праці в кухні за пару днів після того „на пару днів“ позички.

Була в той вечір в ресторані навала людей, і все, що було в кухні, пішло на столи гостям. Для персоналу нічого не лишилося з готовленого на вечерю. В таких випадках грілі ковбаски, дуже смачні чеські „вуршти“. І, хоч дехто нарікав, їли ті „вуршти“ зі смаком. Особливо наша братія з польських таборів ще тоді не навчилася коверзувати їжею та й рахувала то за гріх.

Потім уже налетів на мене заступник директора, полковник Ф., і вже з лайкою, і на закінчення, мовляв, за такі дотепи і по пиді б'ють. Як сказав він мені отаке, так чи винен чи не винен, а чувся я як ошпарений. Зірвався та до полковника:

— Спробуйте, пане полковнику! — та до нього ближче підходжу.

Утік той захисник чести. Не схотів спробувати, як ляпав поличку на мій вигодуваний пиді. А як нахвалювався!

Що говорив п. Ф. з директором — не знаю. Мабуть, і далі робив із себе героя. Тільки директор прийшов на кухню, сказав мені доробити, що належить на сьогодні, і вже більше на працю не виходити. А завтра зголоситися до Громкому в урядові години.

Дорога від того Козячого майдану до Погожельця все іде підгору. З одного боку стіна відділяла якийсь парк, а з другого — була то вже рання осінь. Ходив я тою дорогою завжди помалу. Все розглядався. Гарно там. З горбка і вогні Праги видно. А найбільше затримувала музика. Чехи ж на весь світ знамі музики. І не було вечора, щоб з якогось вікна не чути було або скрипки (а я ж так люблю скрипкові інструменти) або піаніно, а то й цілий, мабуть, домашній концерт. Відпочивав я тою дорогою після праці.

(Далі буде)

ВІСТІ з УННА

До уваги делегатів X Конгресу Американських Українців

У п'ятницю 24 жовтня 1969 р. першого дня праці X Конгресу — реєстрація делегатів від 8 до 10 ранку в готелі „Комодор“, при якій в залі „Віндзор Гол“, в якій першого дня буде відбуватися X Конгрес. Наступного дня, в суботу 25 жовтня, будуть працювати всі 14 Комісій Конгресу: частина з них у кімнатах біля „Гренд Бол Рум“, готелю „Комодор“, у так зв. „парлорах“, а частина в приміщенні Українського Інституту Америки, про деталі буде оголошено на місці. У великій святковій залі „Гренд Бол Рум“ у суботу ввечері відбується бенкет. У неділю 26 жовтня делегати зберуться в готелі „Комодор“, де після звітів і запитів — затвердять із відповідними змінами Статут УККА та виберуть керівні органи Українського Конгресового Комітету Америки на наступну каденцію. Телефон готелю „Комодор“: (код 212) 686-600. Готель „Комодор“ аналогічно при Парк-авеню і 42-й вулиці в центрі Нью-Йорку.

Відомості щодо Програми праці X Конгресу

Вироблено план Програми праці X Конгресу Американських Українців. У загальних рисах Програма наступна: після реєстрації делега-

тив від 8 до 10 год. ранку в п'ятницю 24 жовтня — а 10-й г. відбувається офіційне відкриття Конгресу, з внесенням прапорів, відспіванням українського і американського гімнів і молитвою. Після прийняття Програми праці X Конгресу Реєстраційне Бюро повідомить про стан делегатів Конгресу. На 10:30 заплановано вибір Президії Конгресу та проголошення складу Номінаційної і Статусової Комісій, після чого відбувається вибір інших Комісій Конгресу. Від 11-ої години ранку розпочнуться звіти: президенти УККА проф. д-ра Л. Добрянського, заступника президента УККА Н. Лісгора, касира УККА д-ра Я. Падюха, голови Шкільної Ради УККА проф. д-ра Е. Жарського, референта справ молоді ім. І. Чуми, голови Контрольної Комісії УККА м-ра І. Винника, редактора англо-українського видання УККА д-ра В. Душника. Після спільного полуденка, з американськими гостями, які вийшли з короткої промови — привітати, від 2:30 до закінчення першого дня праці X Конгресу — обговорення і дискусія над звітами.

У суботу 25 жовтня працюватимуть всі 14 Комісій Конгресу, з них 6 Комісій до полудня, а з 8 по полудні, щоб члени Комісій мали змогу брати участь у працях делегатів Конгресу. Кожна Комісія має одного референ-

Пам'яті д-ра І. Подригулі

(В 40-ий день смерті)

8-го серпня 1969 року в Клівленді закінчив навчання д-р І. Подригуля. Уважний дуб, бо кремезний і здоровий його організм не подолав недуги. На чужині далеко поза дорогою і незграбною Волинню перестало битися серце, сповнене любов'ю до України, до Церкви і Бога, до професії лікаря — психіатра. Во віншав лікарем не тільки зболіле тіло, але зболілу людську душу.

Покійний д-р І. Подригуля, як дитина працювати селян з Волині, пішов в світ служити Богові і Україні. Скінчив богословські студії у Варшаві і перейшов студіювати медицину в Празі, де і одержав диплом лікаря. І гадалось, що дійшов до всьо-

го, про що мріяв. Та прийшла світова завірюха, 2-го світова війна, а з тим незалежна доля лікаря чужини в Німеччині. Тяжко було чесному лікарю задовольнити прагнення і робітників. Лікар тоді одного ногою був на волі, а другою в концентраційному таборі. Побут пок. д-ра І. Подригулі в таборах переміщених осіб, то вир праці професійної і суспільно-громадської. Покійний був титаном праці до останніх хвилин життя. Жив не тільки для родини, але і для української громади і Церкви, а також для професії, бо добився в Америці високого становища лікаря психіатра.

Здавалось, що по тих всіх трудах прийде спокійне життя, та невиласна смерть все перевернула. Життєвий звіт пок. д-ра І. Подригулі то служили Бог і Україна. Покійний не змарнував талантів, даних йому Богом.

На панахидях і в похороні Покійного взяла участь велика кількість знайомих, приятелів, співробітників і колег лікаря, а клантук України в Бавид Брук прийняв тлінні останки пок. д-ра І. Подригулі між мовчазних, але заслужених, співжителів.

Запам'яймо дружину і сина пок. д-ра І. Подригулі, що пам'ять про його буде між нами довгожити.

д-р В. Жарський

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПРОФ. МИКОЛИ МАРКЕВИЧА

Нью-Йорк. — Рівно в четверту річницю смерті професора Миколи М. Маркевича, відомого науковця, мовознавця і перекладача, з ініціативи п-ни Надії Назар було відслужено Панахиду в суботу 18 жовтня, в Свято-Троїцькій Церкві в Нью-Йорку. П-на Надія Назар, сама вже в пенсійному віці, опікувалась по-мертвицькому сл. п. проф. Миколою Маркевичем до кінця його життя.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Відбувся вечір, присвячений Києву

Нью-Йорк. — Заходами 64 Відділу СУА відбувся в УНДОМі, в суботу 18 жовтня вечір, присвячений столиці України. Голова Відділу п-і Марія Савчак, привітавши гостей, попросила до слова культурно-мист. референтку Відділу п-і Євгенію Євсен, яка прочитала короткий реферат про минуле і сучасне Києва та поезії Євгена Маланюка і Петра Дорошенка, присвячені Києву. Атракцією вечора був показ надзвичайно цікавих і вартісних прозорок з Києва, які висвітлювали Вачеслав Вишневський. Влітку минулого року він відвідав Україну і всю свою увагу зосередив на Києві, зокрема його архітектурі та історично-релігійних пам'ят-

ках. Добре підготувавшись до мандріжки по Україні й вичитавши історію Києва, п. В. Вишневський знав наперед, що і де фотографувати. З допомогою далекозвідної сошки він зміг фотографувати архітектурні історичні пам'ятки, звичайно недоступні для оглядачів, в тому навіть порожню тепер віньєту — брамний в'їзд в який колись був герб Гетьмана І. Мазепи. Важнячим уроч. присутнім було, щоб такий показ відбувся по всіх Школах Українознавства, як найцікавіша виглядала лекція з історії України і нашої столиці. Після показу прозорок присутні оглядали ще маленьку виставку поштових карток з видами Києва.

Двомісячник української дитячої літератури

Нью-Йорк. — Діючий голова Правління Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова, ОПДЛ, м-р. Леся Храплива інформувала, що вже четвертий з черги Двомісячник української дитячої літератури заплановано на місяці листопад — грудень 1969 р. Відзначитиметься цей Двомісячник від попередніх тим, що впродовж тих місяців буде посилено поширюватись між читачами також

література для молоді, включно з пригодницькою фантастикою у формі повістей. Двомісячник буде проходити і як пропагандна акція видав. ОПДЛ та збірка на нові видання. Для доступу до найширших кіл українських батьків Правління ОПДЛ видає „Юлєтень-каталог“ та тісно співпрацює з Шкільною Радою УККА, що дбає про поширення й покращення українського шкільництва.

НЕВІДНЯТНЕ СВІДОЦТВО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

„Юлєтень“, або від субстратного „юлєт“, але в обох випадках тут з йотування. Іхне шуткове правило про наголошування прізвища на „енко“ призвело до того, що вони наголошують „Антоненко“ (замість „Антоненко“).

Але в основному це, кажу, корисне видання. І нам, як свідомій частині українського народу, годилося б узяти його собі для наведення ладу в нашому прізвищевжиткові. Бо це ж не секрет, що в нас є справжнє відступництво в цьому розумінні, коли замість колишнього, наприклад, „Сидорук“ маємо тепер „Паулска“ чи „Полска“, і неправильні оформлення прізвищ, які через те фактично випадають із системи нашої мови, бо їхні форми накиннули нам окупанти наших земель. На-

приклад, патрістичне прізвище писемниць С. Парфанович було „Волчук“, а сучасний український писемник „Волков“. Колишній відомий наш науковець з таким прізвищем, опинившись на еміграції, змінив таку форму свого прізвища на „Вовк“, — чом би й цьому чоловікові не зробити так? Була ж добра нагода для цього в момент одержування американської державної приналежності. А хіба це добре буде що в історію нашого національного мистецтва увійде талановитий скульптор з прізвищем, оформленим по-польськи? — „Черешнівський“? Те саме можна сказати про прізвище мисця „Гнідовський“.

Якщо хтось, може, скаже, що й старі наші писемники та ділячі не додержувались у своїх прізвищах законів української мови і писали „Котлярівський“, „Драгоманов“, „Грушевський“, „Сфремов“, то на це можна сказати, що то були ділячі невідомої доби в історії нашого народу коли й мова наша не була впорядкована. А тепер уже не те, і наші писемники, ділячі чи й звичайні одиниці нашого народу повинні навіть прізвищами не нагадувати про прикре минуле нашого народу, а в майбутнє піти з „чепурними“ у к р а їнськими прізвищами, як з умітими обличчями.

МАРКИ З НАГОДИ ПОСВЯЧЕННЯ СОВОРУ СВ. СОФІЇ

Відбитка Добродійного Вільчюка з нагоди посвячення Собору Святої Софії в Римі, видана парافیєю св. Володимира і Ольги в Чикаго. Такі блітки вручено всім членам Єпископату УНІ та запрошеним римським достоїнствам на концерті в Палаті Ню в Римі. С. Нарафії лінійся ще півтора кілометра цих бліток і коли б то хотіли би їх бути, прошу звертатися на адресу: Lidia M. Smyk, 180 N. Broadway, Coal City, Illinois 60416.

БРИТАНІЯ ВИСЛАЛА в минулу неділю до Північної Ірландії дальших 600 військ задля скріплення тамтешніх 8.000 військовиків, висланих туди раніше для заведення ладу і спокою. Наприкінці минулого тижня згинули в столиці Північної Ірландії Бельфасті три особи, вбиті під час бурхливої демонстрації протестантів, недоволені рішенням автономного північно-ірландського уряду під натиском з боку Лондону — розв'язати спеціальну поліційну форму, яка насправді є „твердим зерном“ ювоничних протестантів, що не хочуть дати рівних прав а поліції, праці й інших діяльностей життя — католицькій меншині.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ Інститут стверджує, що в місяці серпня ц. р. 5.640 осіб згинули в автомобільних катастрофах, а число поранених становило 690.762 особи. Економічні втрати внаслідок цих випадків становлять вперше в історії ЗСА суму, що перевищила два мільярди доларів. В перших вісьмох місяцях ц. р. економічні втрати внаслідок нещасливих випадків на шляхах і вулицях ЗСА становлять 10.4 мільярда дол., а в тому самому часі 1968-го року вони становили 8.9 мільярда дол. Втрати в серпні ц. р. вносили 2.015.000.000 доларів.

Замість квитків на свіжу мотилу Незабутного і Невідданого Друга і Приятеля с.п. н. ім.ж. ЮРІЯ ТАРАСА ГРУШКЕВИЧА складають 25.00 доларів на будову Платового Дому в Літвін Міростав і Ярослав ЗУБАЛІ Валінгфорд, Па.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА НА МОГИЛІ

бл. п. Проф. Трохима Пасічника в БАВІД БРУК, Н. Дж. відбувається в суботу, 8-го листопада 1969 року о 12-й год. дня

Чини посвячення довершить Прот. о. Віталій Кошалько. Панахиду Київсько-Печерсько-Лаврського шапсу саватимуть Члени хору „Вандура“, директором якого довгі роки був Небіжчик.

На що урочистість запрошують всіх Друзів, Знайомих та колишніх Унів бл. п. Проф. Трохима Пасічника. Пам'ятник поставлений завдяки пожертв людей доброго серця, за що на цьому місці ми знову складаємо їм щиро подяку, а Тих Осіб, які ще доєд не повернули їхніх листів, просямо повернути їх в жовтні ц. р.

Комітет по Виданню Творів бл. п. Проф. Т. Пасічника та Поставленню Пам'ятника на Його Могилі Вунсакет, Р. Ай.

ПОДЯКА

Всім Приятелям і Знайомих, що зложили жертву на Заупокійні Служби Божі і національні та добродійні цілі з приводу смерті нашого Дорогого БАТЬКА і ДІДУСЯ

БЛ. П. ЮЛІАНА ТАРНАВСЬКОГО

для вшанування Його Пам'яті, за всі слова потіхи і співчуття в нашому горю — ЩИРО ДЯКУЄМО.

ТАРНАВСЬКІ І МАЗЕПІ

В ПЕРШУ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашого Найдорожчого МУЖА і БАТЬКА

сл. п. ВІКТОРА СИГАЛОВА

в суботу, 25-го жовтня 1969 р., о год. 8:30 рано буде відправлена СЛУЖБА БОЖА

в Українській Католицькій Церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, а о год. 10-й рано

ПОСВЯЧЕННЯ НАГРОБНОГО КАМЕНЯ на Українському Православному Цвинтарі в Бавид Брук. Родину, Приятелів і Знайомих до участі запрошує

ДРУЖИНА і ДОНЬКА

Появилася книжка Ярослава Грищенка п. з. „ДОЛЯ УКРАЇНИ НА МІТАРОВАХ“ Збірка політичних статей і матеріалів, з передмовою ред. Д. Чижовського. Важна для тих, хто цікавиться нашою політикою. Стор. 199. Ціна 2.00 долари. До набути у киятирях.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ НЬО ЙОРК

П'ЯТНИЦЯ, 24 ЖОВТНЯ ц. р. о год. 8-й веч. КЛУБОВИЙ ВЕЧІР

п. Л. Л. — поезія, читас автор. Іван Керіницький-Івер — гумористи. Т. Терен — слово про Ст. Людкевича, у зв'язку з його концертом 26-го жовтня, фортепіано — Уні УМІ іскри проф. Л. Горницького — Лариса Крупа і Богдан Сохан.

УКРАЇНЬСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Наукове Засідання КОМІСІЇ ДЛЯ ДОСЛІДІВ НАД ПОРЕВОЛЮЦІЙНОЮ УКРАЇНОЮ і РАДІАНЬСЬКИМ СОЮЗОМ

Доповідь проф. ВСЕВОЛОДА ГОЛУБНИЧОГО: „Аналіз ідеології сучасних опозиційних рухів у Радянському Союзі“

Засідання відбувається в неділю, 26-го жовтня 1969 року, о 5-й год. дня, в приміщенні Академії: 206 Вест 100-та вул. в Нью-Йорку, Н. Й.

Українська Православна Катедра св. Володимира

у Нью-Йорку, 160 Захід 82-та вул. повідомляє, що в цю

неділю, 26-го жовтня 1969 р.

о год. 10:30 рано — відбувається — СОБОРНА СЛУЖБА БОЖА

яку очолює Високодостойний Гість з Австралії протопресвітер

о. Анатій Теодорович довголітній Адміністратор і Голова Консисторії УАПЦ в Австралії.

По Службі Божій Зустріч і Прийняття у честь Високодостойного Гостя. До участі запрошуємо все Українське Громадянство. НАСТОЯТЕЛЬ та РАДА ТРОСТІВ

КОМІТЕТ СПІВРАЦІ КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ в НЬОАРКУ, Н. Дж.

для 26-го жовтня 1969 р. о год. 4-й по пол. в IRVINGTON HIGH SCHOOL, Clinton Avenue, IRVINGTON, N.J.

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ для відзначення Листопадового Чину та Свято УПА

Того ж дня, о год. 12-й буде відправлена СЛУЖБА БОЖА в Наміренні Українського Народу, в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. До масової участі все Громадянство Ньюарку й околиці запрошує КОМІТЕТ

СТАРАНИМ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ в НЬО ЙОРКУ

ОВ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ МЕТРОПОЛІ НЬО ЙОРК В НЕДІЛЮ, 26-го ЖОВТНЯ 1969 р. о год. 6-й веч. в залі УНДОМУ

для звешчення НАЙВІДНОГО і НАЙСТАРШОГО ЖИВУЧОГО КОМПОЗИТОРА УКРАЇНИ, з НАДХОДЯЧИМ 90-РІЧЧЯМ СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА

— відбувається — КОНЦЕРТ ЙОГО ПІСЕНЬ Виконавець: оперний співак, баритон українських і чужих сцен

ТЕОДОР ТЕРЕН

В програмі — Перше виконання у ЗСА — „Великопосна пісня“ (В. Пачовський), „За байраком байрак“ (Т. Шевченко), „Дня і ніч падує сніг“ (В. Лепкий), „Люд, втеку“ (О. Олесь), „Там далеко на Півдні“ (І. Гаврилюк), „Ой, ти дитино“ (І. Франко) і ін., та українські народні пісні в опрацюванні Ст. Людкевича.

Акомпанює: Ю. ЦИБІРЬСЬКИЙ Передпродаж квитків в АРЦІ, ЕКО і СУРМІ

БЕНКЕТ І БАЛЬ УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА ВІДПІЛІ МЕТРОПОЛІ НЬО ЙОРК

ЗГОЛОШЕННЯ ДЕБЮТАНТОК ПРИЙМАЄ п. О. Терлецька (201) 375-2568

У 75-річчя Українського Народного Союзу ОПЕРА

АННА ЯРОСЛАВНА

3 дії 5 відслон Композитор і диригент — АНТІН РУДНИЦЬКИЙ

Лібретто — ЛЕОНІД ПОЛТАВА

Чикаго, ІЛ. Субота, 29-го листопада 1969 р. Год. 8-ма веч. STEINMETZ JUNIOR HIGH SCHOOL 3030 N. Mobile Avenue

Квитки: Українська книгарня, 2315 West Chicago Avenue; Друкарня М. Денисюка, 2226 W. Chicago Avenue; Кредитівка „Самодом“ 2351 W. Chicago Avenue.

ВІДБУДЕТЬСЯ В HOTEL PIERRE

5th Avenue at 61st Street, NEW YORK, N.Y. В СУБОТУ, 31 СІЧНЯ 1970 Р. ОРКЕСТРА „АМОР“

ВИКОНУЮТЬ: ЛЕВ РЕЙНАРОВИЧ, ГАЛІНА АНДРЕАДІС, ЮРІЙ БОГАЧЕВСЬКИЙ, ПЕТРО ЗАХАРЧУК, МАРТА КОКОЛЬСЬКА, ІВАН ГОШ, СВІТЕНІЯ ВАСИЛЕНКО, ОРІСЯ ГЕВКА.

Хор „КОВЗАР“ з Філадельфії. Піаністка хору — РОКСОЛЯНА ГАРАСИМОВИЧ

Праця
MALE

СТОРОЖА БУДИНКІВ
Повний час, гарна платія, премія п'ять \$50 тиж. Wayne Township Board of Education, Wayne, N.J. Пенсія, багата сирт, забезпечення і університет. За домовленістю і аплікаціями тел. Mr. Ralph Mastroberio (201) 694-8600 Ext. 236 or 237.

РОБЛЕННЯ МОДЕЛІВ
Новий продукт. Висока платія для фахівців. Досвід ювелірний. Змучені малою платією? Тел. (208) 299-8789. Carrano Design Associates 26 North Turnpike Rd. Wallingford, Conn.

BURNERS
Experienced. Steady all year round work
• Union Benefits
• Vacation
Apply in person
LIPSETT INC.
Port Kearny
(Hackensack Ave.)
South Kearny, N.J.

PLASTIC INJECTION MOLDING FOREMAN
(4) Machine plant. One who is familiar with set up of molds, and control of machines. Night shift 11 PM to 7:30 AM. \$135 per week. Speak English. 473-7410.

SIDING APPLICATORS AND HELPERS
Good starting rate. Year round work. Apply Country Woods Van Schoel Rd. Holmdel, N.J. or call (201) 671-2800 8 AM to 4:30 PM Monday through Friday

APPLIANCE TECHNICIANS
Immediate permanent openings to service and repair full line of household appliances for leading appliance distributor. Fully experienced, top pay. All company benefits. Vehicles may be taken home. An equal opportunity employer.
Westinghouse Appliance Sales & Service
2-6th Ave. Union, N.J. (201) 687-7015

METAL WORKERS WANTED
Stainless Steel fabricators. Top foreman. Buffer Polisher. Welders. Kitchenware quality. Experienced on washing machines and dishwashers preferred. For top men \$5.00 rate per hour. Fringe benefits.
Call J.D. Lynch (201) 687-6700

GENERAL FACTORY
No experience necessary. Full time employment. Company paid benefits including: Pension plan, Life insurance, Blue Cross & Shield, 9 paid holidays, Vacation. Jobs starting at \$2.46. Opportunity to advance to higher rated positions. Woodbridge area. Rotating shifts. Other jobs on day shift available.
Phone Mr. Zullo, 634-3955.

HANDY MEN
All phases of building maintenance for large garden apartment. Complex. Good salary. Forrest Hills Properties.
(201) 743-1352

Праця
MALE

AUTO MECHANIC
Volswagen dealer in Ocean County looking for a qualified man who can recognize a top opportunity. VW experience desirable but if you have everything else we will train you. Absolutely worth your while to consider relocating. Top pay, 5 day week, all fringes. Call Walshak and Dillon Toms River, N.J. 349-0300 Ask for Mr. Clark.

MACHINIST
To machine aluminum and brass production parts to close tolerances. High school machine shop training, apprentice training or equivalent experience required. Opportunity for growth. Paid hospitalization — Major Medical Group Life Insurance — Holidays — Vacations. Call for appointment, 887-8100. Engelmann Microwave Co. Skyline Dr. Montville, N.J.

FIREMAN
Black Seal. All shifts. Excellent starting rate. Paid hospitalization. Paid Life Insurance. Paid holidays & vacation. Company paid retirement program. Over-time available. Apply 9-4. Compac Corp. Netcong, N.J. (201) 347-3900

Foundry Men. Expansion creates. Opportunities for CHIPPERS HELPERS
Experience not necessary for some jobs. Top wages with heavy overtime. Apply Jim Zauner, 373-2920. Barnett Foundry & Machine Co. 536 Lyons Avenue Irvington, N.J.

GROUNDSMAN — BUS DRIVER
Sheenendehova Central School (518) 371-6000
Day shift, \$2.28 hourly. Good fringe benefits and pleasant working conditions. Contact Mr. Swartz, ext. 277 for appointment.

BLOWN POLYETHYLENE PLASTICS EXTRUSION
Extruder Operators & Trainees. New company growing rapidly. Ground floor opportunity with rapid advancement possibilities. High starting rates, company paid health insurance and retirement. No experience necessary.
Edison Plastics Rt. 1 & Interstate 287 Edison, N.J. Phone 494-1500

Праця
MALE & FEMALE

TOOLMAKERS
1-ШКОЛЯРИХ МАШИНИСТІВ
Висока платія, досвід, великі беніфіти, утілі з доходу.
Thul Machine Works 325 E. 3rd Street Plainfield, N.J.

PRESSER
For Midtown Men's Club. 8:30 AM to 2:30 PM Monday thru Friday
Call weekdays for appointment between 10-11 AM. Apply to 50 Vanderbilt Avenue MU 9-8180, Mr. Schmidt.

LATHE OPERATORS
PRESS OPERATORS
1 AM to 8 AM shift.
Liberal shift. Premium pay. Full insurance program.
Taylor Forge Incorporated Readington Road and Route 22 North Branch, New Jersey 722-1313
An equal opportunity employer

Праця
MALE

PORTERS
Full or part time. Day shift 7 AM to 6 PM. Pleasant working conditions in a new, modern air conditioned plant. If interested please call or apply in person. Ask for Mr. Chenkin Zenith Laboratories, Inc. 140 LeGrand Avenue Northvale, N.J. (201) 767-1700

LIGHT MACHINE OPERATORS
No experience necessary. Good working conditions and rapid pay advancement based on merit increases. Hours 8 AM to 4:30 PM. Apply: Decorama 74 Sand Park Rd. Cedar Grove, N.J.

Праця
HELP WANTED FEMALE

SEWING MACHINE OPERATORS
WANTED — EARN \$125 to \$200 per week all year round on better line of work. Merrow and single needle. Experience on coats or suits, dresses, sportswear or bathing suits background suitable. All union benefits and fringes. Textile Specialty Building 6-A, 4th Floor 82-123 Dayton Avenue Passaic, N.J. 473-5184

Праця
MALE & FEMALE

BANK TELLERS
EXPERIENCED and TRAINEES
FOR NYC SAVINGS INSTITUTION LOCATED ON THE LOWER EAST SIDE OF MANHATTAN.
THESE WILL BE FULL TIME JOBS WHICH OFFER MANY EMPLOYEE BENEFITS, IN ADDITION TO REGULAR SALARY.
Tel.: Mr. NICHOLS OR 4-3350
Bankers Federal Savings 130 2nd Avenue Corner St. Mark's Pl. New York, N.Y.

ПРОДАВЦІ
Досвід в продажу матеріалів-платин за людию. Знання англ. мови хочем. Добра платія, постійна праця, приємні умови.
Paterson Silks 36 East 14th St. N.Y.C. WA 9-7861

PROGRAM NURSING INSTRUCTOR
Program director to conduct in-service education project funded by National Institute of Mental Health. Master's degree in psychiatric nursing required. One year experience in clinical psychiatric nursing preferred. Salary \$10,230 plus unequal fringe benefits. Contact Medical Director, Essex County Overbrook Hospital, Cedar Grove, N.J. (201) 678-1900

SAMPLE HAND ON SPORTSWEAR
Steady work. Good pay.
Call ESTELLE: In N.J. — 867-2020 In N.Y. — 563-7595

Учасники Виставки, яку влаштував 64-й Відділ США в Нью-Йорку, в дні її відкриття, 28-го вересня 1969 р. На фото: крім молодих виконавців (учасників), маестро Янік Гіндовський (зліва), голова Відділу п. Марія Савчук та виховна референтка Відділу п. Віра Сунік.

Студентський літературний кружок відзначає Ювілей Котляревського

В двістіччя від народження класика української літератури Івана Котляревського (1769-1869) поета, драматурга, гуманіста й чільного представника доби Просвіщення в Україні, автора найбільш мистецької, за словами шведського вченого Альфреда Єнсена, трагедії Вергілевої Енеїди в європейській літературі, Український Студентський Літературний Кружок (УСЛК) при Манітобському університеті влаштував у головній бібліотеці університету виставку книжок І. Котляревського й літературних праць про нього.

Виставка, яка триває від 30 вересня до кінця жовтня, включає між іншим теж друку видання Енеїди з 1808 р. й інші давні й найновіші публікації як також колекцію портретів І. Котляревського й ілюстрацій до Енеїди. Виставка включає п'ять габлятов. Влаштуванням її займалися студентки: Зоряна Гриценко, Софія Качор, і Віра Гриценко.

В п'ятницю, 17 жовтня, о год. 8:00 веч. Літературний Кружок організував для своїх членів вечір, присвячений І. Котляревському, на якому прочитано дві праці „І. Котляревський — поет і драматург“ (студ. С. Качор) і „І. Котляревський — гуманіст і просвітител“ (студ. З. Гриценко).

„Ленінізм“ у Будинку Композиторів України

Київська преса повідомляла, що в збудованому у минулому році Будинку Композиторів України на початку жовтня розпочався новий, вже другий сезон, праці „присвячений 100-річчю з дня народження В. Леніна“. На перших концертах було виконано десятки „творів“ про Леніна, а на наступні заплановано: „Поєму про Леніна“ Шамо, „Росіє ти вітчизна“ Мяскова, „З Леніном навічно“ Філіпенка та багато подібного. На увагу, у всьому тому репертуарі зазвучують, хіба Соната для скрипки й фортепіано композитора М. Скорика, „Фрески“ Жуковського та деякі симфонічні твори таких відомих композиторів, як Рєвувський, Литовинський, І. Майборода, хоча в „Культурі й Житті“ з 12 жовтня не подано ні їх назв, ні тематики. Новими в Будинку композиторів України будуть „Музичні дитячі ранки“ та зустрічі слухачів з авторами лібрет до опер і композиторами музики до цих опер. Перша така зустріч має відбутися з О. Корнійчуком.

Праця
MALE & FEMALE

ARTISTS
Technical illustrators on scientific text books. Flourescing studio is looking for talented people of high quality. Manhattan area.
226-3595

Real Estate

GLEN SPEY AREA COUNTRY & LAKE PROPERTIES
Call: Gibson McKean DAVIS R. CHANT REALTORS
Eldred, N.Y. (914) 956-7682

NIRENBERG SPADA REAL ESTATE
Ellenville, N.Y. (914) 647-9130
Kerhonkson, (914) 626-7030
NEW YORK CITY 212 939-1024
5 найкр. апарта, добрий дім з 2-ма спальнями, гараж на 2 авта, столярня, вироблена земля, великий, родючий город, 2 м. від Союзівки, \$21,500.

Чикагівська Округа

(Закінчення зі стор. 1-01.)
лейного року та намічені на цей рік завдання й їх здійснення висловив головний секретар д-р Ярослав Падох. Він підмітив історичну роль, яку виконав УНСОЮЗ у національному визвольному американських українців та з організації їх у першій крайовій організації. Вказуючи ряд акцій, які вів і в яких брав та бере участь УНСОЮЗ, він вказав на велику актуальність і вагу УНСОЮЗу у сучасному. Щоб далі виконувати свої зобов'язання у відношенні до своєї громади, УНСОЮЗ мусть постійно збільшувати кількість своїх членів та на них поширювати свою громадську та забезпечувати службу. Перед у цьому повинна нести чикагівська громада, відома зі своєї активності і чисельності. Рядом прикладів доповіді ілюстрував можливість оживлення союзової праці та оживлення союзової громади на терені Чикаго й його околиці. При цьому, він представив привільний новий обласний організатор УНС в якого область входить також чикагівська територія, Євгена Репету. Він підмітив, що допомога цього кваліфікованого й досвідченого фахівця в асекундарних справах може допомогти Чикагівській округі і її Відділам повернути давні успішні часи округи, під умовою, що всі Відділи охотно скористаються з цієї допомоги та прикладно будуть співпрацювати з п. С. Репетом. Після цього зайняв голос Є. Репета. Він подав напружені співпраці з Відділами і загальні заваження щодо самої забезпечення праці та її високогуманну мету: забезпечити добробут однієї і родин, виховання й освіту дітей та забезпечити достатню старість забезпечені. Після доповіді розгорнулася дискусія, в якій забирали голос П. Пинель, інж. В. Бережан, д-р Б. Мішкєвич, М. Качук, І. Медішин проф. М. Куропас, Р. Припхан, П. Врублівський Б. Вовчак і ін. Під кінець зборів встановлено чергу Відділів, з якими буде співпрацювати С. Репета для збільшення їх членства. В часі гостини, яка відбулася після зборів, продовжувалося розмови про оживлення праці місцевих Відділів. У зборах взяли участь місцеві головні урядовці інж. Степан Куропас, заступник головного передсідника, Іван Іванчук, головний контролер та пані Олена Олек, Тарас Шинкула і проф. Митрон Куропас, головні радні. В наступні дні, в суботу та неділю д-р Ярослав Падох та Євген Репета відбудуть ряд конференцій з представниками та урядами місцевих Відділів, обговорюючи їх збільшення активності для успішного закінчення цьогоорічного ювілейної кампанії.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 25-го ЖОВТНЯ 1969 р.

НІО ПОРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ — 14-ий Відд. о год. 7-й веч. в Січовій Доміні при 690 Sanford Ave. Присіться членство прибути. — В. Роговський, предс., Ф. Мислинець, кас., М. П. Отрок, секр.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 156 Відд. о год. 7:30 веч. Присіться членство прибути. — В. Новак, секр.

НЕДІЛЯ, 26-го ЖОВТНЯ 1969 р.

АСТОРИЯ, Н. Дж. Місячні збори В-ва св. о. Миколая 5 Відд. о год. 6-й веч. у власній доміні. Присіться членство прибути. — Управа.

Посмертні згадки

АНДРІЙ ЗАПАРАНОК, член УНС Відд. 240 Т-ва ім. С. Конюхальни в Клівленді, Огайо, помер 8 жовтня 1969 р. на 63 р. ж. Нар. 8 січня 1906 р. в Рокочев, Україна, до ЗСА прибув 1949 р., став членом УНС в 1950 р. Похоронив в смутку дружини Анну, дочку Марію. Похорон відбувся 13 жовтня 1969 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Парма, Огайо.
Вічна Пому Пам'ять!
О. Стеця, секр.

ВАРАНІК СВА, членка УНС Відд. 170 Т-ва Укр. Січ в Джерсі Сіті, Н. Дж., померла 11 жовтня 1969 р. на 75 р. ж. Нар. в 1892 р. в Раві Руській, Угрі, Україна, прибула до ЗСА в 1897 р. і стала членкою УНС в 1933 р. Похоронив в смутку сина: Василя і Семена та дочку Катерину і внука. Похорон відбувся 14 жовтня 1969 р. на цвинтарі св. Хреста в Баскінг Рідж, Н. Дж.
Вічна Ій Пам'ять!
Д. Дидик, секр.

СТЕФАН ПРОЦЬ, член УНС Відд. 388 Т-ва Залор. Січ в Честер, Па., помер 9. 25. 1969 р. на 87 р. ж. Народився в 1880 р. в Україні і став членом УНС в 1933 р. Похоронив в смутку дружини Евфемії, сина: Носифа, Франка, Михайла і Івана. Похорон відбувся 27 вересня 1969 р. на цвинтарі св. Миколая в Ст. Клаір, Па.
Вічна Пому Пам'ять!
Секретар

ПЕТРО ЛЕСИК, член УНС Відд. 9 С-ва св. Марії в Ст. Клаір, Па., помер 23 вересня 1969 р. на 83 р. ж. Вступив до УНС в 1920 р. Похоронив в смутку дружини Евфемії, сина: Носифа, Франка, Михайла і Івана. Похорон відбувся 27 вересня 1969 р. на цвинтарі св. Миколая в Ст. Клаір, Па.
Вічна Пому Пам'ять!
Секретар

ТЕОДОР ВОЛІННІН, Inc.
Директор
Похоронного Заведуча
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 563-2475

Директор
НОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каліфорнії, похоронів в кожній районі міста. Похорон на місцевих цинах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОК, БРОКЛІН, NEW YORK, OKOЛІЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каліфорнія до ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
OREgon 4-2568

Різне

Українське Виспелкове Бюро ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City Tel.: 475-7430. — Виспелкове на СВІТА до УССР за \$68.00 легальною поштою 5 вон, хусток, 2 найл. платів; 3 пари найл. панчіх і 3 пари шкарпеток. Замовляйте телефонічно або листовою. Урадію години: від понед. до суб. 8:30 до 6:00 веч., в неділю від 10 до 2-ої по пол.

ПОПУКУЮ

ПРОКОПА ДЯКА
Село Стрільки, пов. Вібрка. Хто знає про, прошу надіслати на адресу:
Jadawia Zaloha
150 Ives Street
Willimantic, Conn.
Box 631

ФЛОРИДА

Для туристів і пенсіонерів. У найкращій частині Флориди, у центрі штатських аластайс є чудовий клімат і чистим повітрям і найкращою водою. Прокарчування й мешкання тут є багато дешеві. За інформацією звертається:
Petro Vasko
Rt. 1, Box 173 E.
Dade City, Florida 33525

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СБОГОДНІ Д-РА Н. МІЛЛЕРА ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND #8, а вже за кілька годин, а надальше слідуючого дня почуєтеся краще.

Ще зилля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: кшаси жовудка, запір, несправність, газів, відбілювання, завороту голови, біль у крижах і інші недомогання. Ціна одної пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки \$15.00.

Якщо Ви незадоволені результатом 24-48 годин, верните пачку, а гроші будуть Вам негайно повернені.

Пішіть зараз, додучуючи чек або моні ордер на адресу: THE MILLER CO., INC. Dpt. 41 790 Broad Street, Newark, N.J.

МОІ ДНІ
БОРИС ОЛЕКСАНДРОВ
Ща — 25 днів

Funeral Directors

Петро Ярема
Укр. Погребник
Займається похоронами в БРОК, БРОКЛІН, NEW YORK, OKOЛІЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каліфорнія до ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
OREgon 4-2568

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ДЛЯ ОКРИПЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ ВІДДІЛІВ ТА ОКРУГ УНСОЮЗУ І ДЛЯ УСПІШНОГО ЗАКІНЧЕННЯ ЦЕГОРІЧНОЇ ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ НА ПЕРЕДОНІ XXVI КОНВЕНЦІЇ

— відбудуться —

ОКРУЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ НАСТУПНИХ ОКРУГ:

Дата:	Місцевість:	Доповідачі:
8 Листопада (субота)	КЛІВЛЕНД Укр. Народний Дім 2255 Вест 14 вул. Початок о год. 7 веч.	ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар ТАРАС ШМАГАЛА головний радний ЄВГЕН РЕПЕТА обл. організатор
9 Листопада (неділя)	ДІТРОЙТ Укр. Народний Дім 4635 Мартін Ст. Початок о год. 3 по пол.	НОСИП ЛИСОГІР головний передсідник ВОЛОДИМИР ГІРНАК головний контролер ІВАН ВАЩУК головний контролер ЄВГЕН РЕПЕТА обл. організатор
	ФІЛІДЕЛЬФІЯ Домівка „Тризуба“ 4930 Н. Брод Ст. (Загальні Збори) Початок о год. 2 по пол.	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. гол. передсідника д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН голова Контрольної Комісії СТЕПАН ГАВРИШ головний радний ІВАН ОДЕЖІНСЬКИЙ головний радний
	ЯНІСТАВІ Укр. Народний Дім 914 Франклін Аве. Початок о год. 4 по пол.	ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар ТАРАС ШМАГАЛА головний радний ЄВГЕН РЕПЕТА обл. організатор

Д-Р ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Праця охоплює цілість життя, діяльності і творчості Івана Франка, починаючи від його дитячих і юнацьких літ аж по останні роки поета. Біографію і творчість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих французьких дореволюційних і під-революційних, як також сучасних підсоветських. Шість нових сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.

Книжка повинна бути в кожній українській хаті.
664 сторін друку. Тверда обкла. Ціна \$9.95.

Замовлення і належність оплати:
"СВОБОДА", 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 6265. Дакун засідатся проти Тарзана кунів

WHILE TARZAN GREETED OLD GANA, BROTHER OF TANI, THE DEAR CHIEF PANGER CREEPS UP BEHIND HIM.

EVIL PAYS, TARZAN! ONE WHO WANTS WAR WITH STRANGERS HAS TAKEN CONTROL OF OUR TRIBE!

WATCH OUT, TARZAN!

STOP, MOTO-MOTOS! WHO'S THIS MOTO-MOTO WHO ATTACKS A MAN—FROM BEHIND!

MY DEAR BROTHER'S SON, OPA! HE'S A NO-GOOD MAN, TARZAN!

Під час того, як Тарзан вітає старого Гану, брата померлого ватажка Тані, небезпечно підкрадається до нього з-позаду.

Погані дні, Тарзана! Той, хто хоче війни з чужинцями, захопив контроль над нашим племенем! Уважай, Тарзана!

Стривайте, мото-моти! Хто це той мото-мото, що атакує чоловіка з-позаду?

Син мого покійного брата, Опа! Він недобрый чоловік, Тарзана!